

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atressats 20 céntims

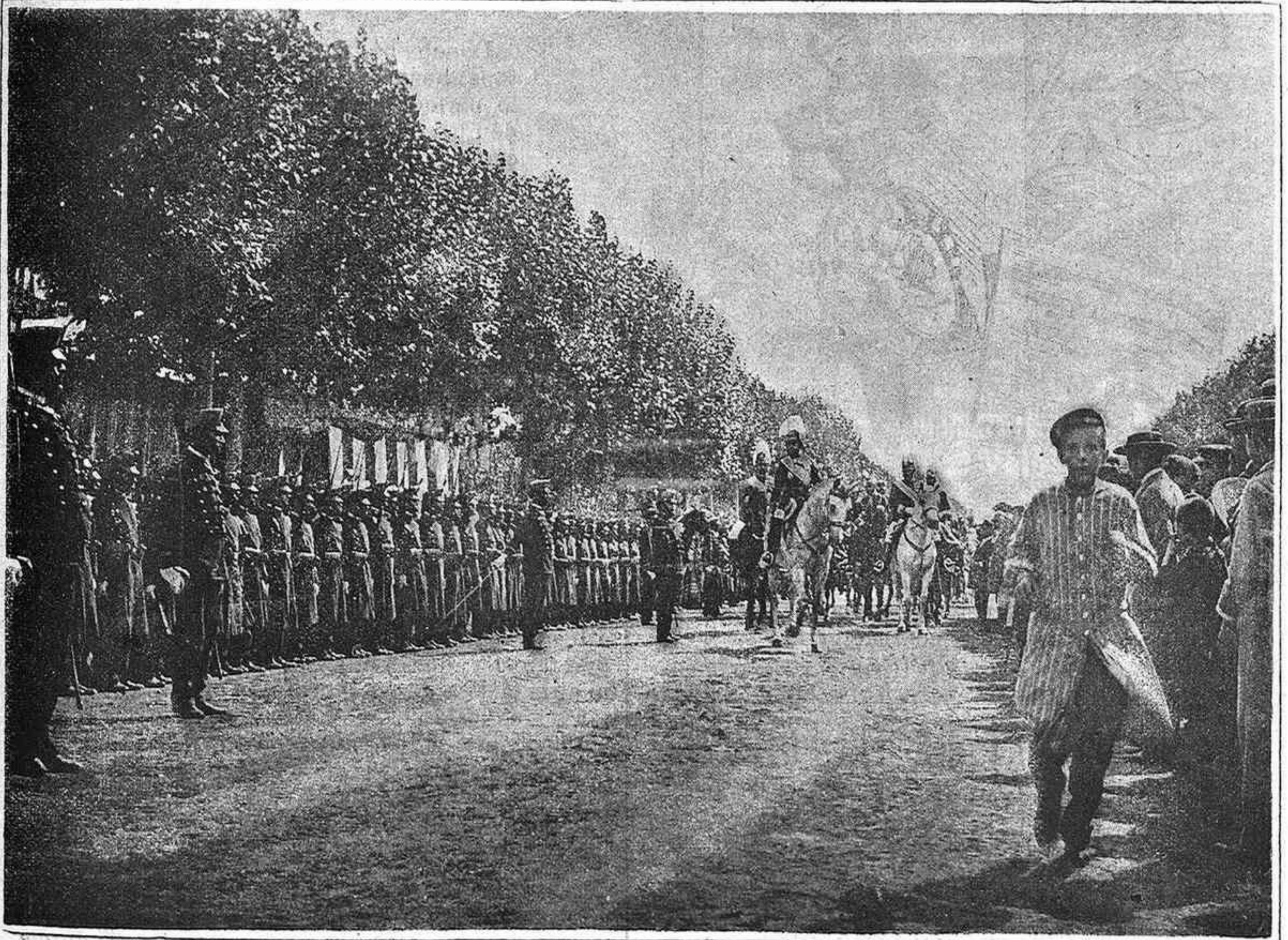
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 2 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger. 5

LA NOTA DE LA SENMANA

La parada del dilluns.

(Instantánea de V. Labielle.)

LA ESTRELLA DEL ELDORADO
LUCRECIA ARANA

Una de las bonas tiples
que Barcelona ha sentit,
y que no té competència
en lo género petit.

LA PROPIETAT DE «EL DILUVIO»

SEGONA PART DE «LA SALVADORA»

I

LOS HOMES DE PALLA

Es innegable que 'l crèdit y 'l bon nom de un periòdich depenen no solament de qui l' escriu, sino també de qui 'l fá escriure; no solament dels

séus redactors, sino també dels séus propietaris y mes de aquests que de aquells, porque 'ls redactors estant á sou dels propietaris s' han de atemperar á las sévas ordres ó indicacions. Y si algú creu que aixó rebaixa la personalitat del periodista, precisa no olvidar la teoria exposada per Nicéforo y acceptada pel Diluvi, afirmant que 'l redactor de un periòdich té la mateixa significació que 'l mestre de casas y 'l manobra que treballan al servey de una empresa, á cambi de la senmanada.

Importa además no perdre de vista que hi ha empreses periodísticas de moltes classes, desde la que 's limita á explotar la legítima curiositat del públich, donant compte dels aconteixements, sense ficarse en camisas d' onze varas, fins á la que explota per sistema todas las malas passions de una part del vulgo, mostrantse en los atachs intemperant y en las censuras implacable, escandalosa y saragatera. Las primeras poden ser consideradas com una industria licita, y no importa coneixe al amo; pero á las segonas lo menos que se 'ls pot exigir es que donguin la cara. Si fan negoci es necessari saber qui se 'naprofita. Atacar sempre d' amagatotis es cobart é inicuo, y 'l sentiment públich honrat está en lo cas de retxassar la séva obra. No hi vol dir res que l' incentiu del escándol siga per desgracia prou poderós per assegurarlos de moment una vida més ó menos desahogada: no basta llegir lo que s' escriu sino saber qui ho fá escriure, y porque ho fá escriure; quina autoritat y quinas condicions personals tenen los homes de l' empresa explotadora de semblant negoci. En la premsa 'l que intenti rependre als demés ha da resultar irrepreensible.

**

Donchs bé, tractantse del Diluvi, que tant abusa de aquesta manera d' exercir lo periodisme; tractantse del Diluvi, que déu la séva vida á sos monumentals escándols, lo qu' es fins ara, públicament no sab ningú qui son los séus verdaders propietaris. En vá hem probat nosaltres de ferli revelar aquest interessant detall: lògicament havia de apressurarse á declararho fá uns quinze dias, quan afirmava que ab los tráfects de *La Salvadora* no hi tenía res que veure, desde 'l punt que 'l periòdich havia sigut comprat y recomprat y no obstant al ficarli nosaltres els dits á la boca, vá fugir d' estudi.

Lo diumenje passat esperavam encare que diria alguna cosa, adelantantse á las nostras intencions, y vá guardar absolut silenci,

com si no hagués llegit l' *Esquella* del divendres. Si s' ha figurat que callant ell, ens farà callar á nosaltres s' equivoca. Ni ab lo sistema dels insults de que tant ha abusat fins ara, la ploma del *Insensat*, ni ab la táctica de fer l' orni que sembla que ha de ser la predilecta del Sr. Laribal, hem de desistir del empenyo que tenim contret. Tant si insulta com si calla 'ns importa poch: nosaltres no 'ns enteném ab el Diluvi. Tenim ab los lectores contret un deute, y hem de fer tot lo possible per satisfacerlo.

Per lo tant, endavant las hatxas.

**

En un de nostres anteriors articles consignarem que aixis com se sab qui son los propietaris de tots los periòdichs de Barcelona, may ningú ha lograt posar en clar qui son ó han sigut los del Diluvi y

dels seus antecessors *La Imprenta* y *El Telégrafo*. Sobre aquest punt, sempre 'ls hém vist rodejats de sombras y misteris.

Aquesta particularitat res tindrà d' inexplicable si 'ls que han llegit los nostres articles sobre *La Salvadora*, s' prenén la molestia de meditar una mica. En efecte, 'l pecat original del periódich, perpetuat y agravat per altres pecats successius, que s' indican clarament en aquella historia, han fet que casi may los verdaders amos de l' empresa poguessen donar la cara, tenintse que amagar detrás de lo que vulgarment se 'n diu *homes de palla*.

Ja al sortir á llum per primera volta en 1858, comensá *El Telégrafo* per tenir un *home de palla*, (qu' en certa manera podria titularse *home de grá*.) Qui guardava llavoras las espatllas del periódich era *La Salvadora*. La famosa societat representava 'l paper d' amo de la publicació; pero 'ls verdaders futurs amos prou sabían que no ho era. Mentres sigué qüestió de afliuxar la mosca y assegurar la vida del naixent periódich, l' amo de palla pagava. Sols quan lo negoci quedá del tot assegurat, els amos verdaders que no havian volgut rosegá 'ls ossos, s' avingueren á cruspirse la carn sabrosa y succulenta.

Com en aquells temps, no havia explotat encare 'l petardo de la quiebra de la societat, y ningú 'ls destorbava la digestió, ells menjavan á la vista del públich, sense amagar la cara. Sembla que aquella vá ser l' única época en la llarga vida del periódich, que aquells aprofitats senyors no van tenir mes *home de palla* que 'ls que necessitavan pera parar cops polítichs ó permetres insultar impunement; homes de palla de infima categoría, tristos assalariats de tres pessetas diarias ó menos, que res tenen que veure ab los que han de ser objecte del present article.

Vingué, per fi, al any 71 l' aménassa del primer embarch, y aquells homes que tan tranquilament estavan menjant á la vista del públich, no van tenir prou temps pera taparse la cara ab lo tobolló. Llavors torná á comensar pel periódich lo régimen dels homes de palla, que á horas d' ara no ha cessat, sense interrompres ni un sol moment.

Y s' compren bé. Un senzill cambi de títul, ó la transformació repentina de *El Telégrafo* en *La Imprenta*, no salvava la situació dels propietaris del periódich. Lo mateix perjudici havia de causarlos que sigüés embargat lo vell que 'l nou. Aixís donchs, ab lo cambi de títul, era precis—y aquí está 'l pot de la confitura—cambiar d' amo; y com los homes de *La Salvadora*, si bé volían evitar l' embarch, malehida l' intenció que tenían de perdre la breva, no ván trobar altre recurs qu' inventar un propietari simulat, es á dir: no van tenir mes remey que tornar *al home de palla*.

No sé si 'ls arxius del govern guardan encare 'ls datos precisos, referents á las personas que han figurat com á propietaris de *La Imprenta* y del actual *Diluvi*: podrá anarho á veure qui tingui temps y curiositat: nosaltres no desistím de ferho, si algú s' atreveix á posar en dupte las nostras afirmacions.

Perque es públich y notori, y tením datos mes que suficientes per evidenciarho que 'l periódich *La Imprenta*, de fet continuava sent propietat dels mateixos propietaris embargables de *El Telégrafo*, per més que aparentment sigüés de un' altra persona, de un bon amich que vá ferlos aquest favor, de un *home de palla de bé*, que no sabém que vaji guanyarhi res. Per aquesta circumstancia

no l' anomeném. Bastará dir qu' era un conegut advocat y alt empleat, llavors republicá. Ja n' hi ha prou ab aquestas senyas.

Pero aquell primer home de palla ho sigué poch temps. Tal vegada la séva posició oficial no li permetia desempenyar aqueix lluit paper, y passá á sustituirlo un segon *home de palla*, qu' era per més senyas un personatge conservador y no de la provincia de Barcelona. Aquest desempenyá 'l càrrech una pila d' anys, y tal vegada las inolvidables campanyas demagógicas de *La Imprenta*, durant la República espanyola, no reconeixían altre objecte que 'l desitj de complaure al home de palla conservador, que simulava ser lo propietari del periódich. Si 'ls conservadors de aquell temps, contribuían ab afany al descrédit de la República, fomentant lo cantonalisme ¿per qué *La Imprenta*, no havia de secundarlos en lo terreno de la premsa?

Vingué la restauració: *La Imprenta* en sas campanyas políticas s' havia corregut massa y ja no podia retrocedir; pero la ley Cánovas, exigint que 'ls propietaris dels periódichs paguessen certa quota de contribució, amenassava al millor dia posar en descubert al home de palla del *Diluvi*. ¡Hauria sigut bonich, qu' en virtut de una denuncia del fiscal de imprenta de 'n Cánovas, s' hagués vist que 'l que feya d' amo en lo periódich anti-restaurador era un *canovista* dels mes tremendos!

Llavors sigué precis buscar un tercer *home de palla*, y 'l van trobar á casa séva mateixa. No era ni alt empleat com son primer antecesor, ni tenia res de personatge. Advocat sense plets, y dependent de infima categoría, durant molts anys en l' administració de *El Telégrafo*, havent passat mes tart á la redacció de *La Imprenta* ocupant una trista plassa de gacetiller dotada ab 20 ó 25 duros mensuals, entrá á figurar com á amo del periódich.

Los que van conferirli aquest honrós encárrech, no imaginavan sens dupte que 'l Sr. Laribal, tan humil llavoras, pogués arribar á ser ab lo temps un casi personatge, un home opulent, lo director, y en certa manera l' amo del *Diluvi* y 'l duenyó y senyor dels *Banyes Orientals*. Perque aixís com los séus antecessors varen sortir del periódich tal com hi havian entrat, D. Joseph sigué de una fusta distinta, y tant es aixís que d' amo de palla va proposarse pasar á ser amo de debó, y fins hi ha qui assegura que va conseguirho.

¡Lo qu' es tenir la paella pel mànech!

Se diu que va comprar algunas participacions y fins que va tenir manya per treures del davant als que li feyan nosa, y que avuy encare no falta qui maleheix l' hora tonta que va tenir al conferirli un càrrech de tanta confiança. Es llástima que 'l mateix Sr. Laribal no desvaneixi 'ls rumors públichs que li atribuheixen certas habilitats, explicant clarament com vá comprar las participacions, de qui las va adquirir, ab quinas condicions y davant de quin notari va ferse l' escriptura, perque aixís se veuria al menos, fins á quin punt es verosísimil lo quento del jesuita y 'l clau, ab lo qual haurém d' encabessar lo próxim article.

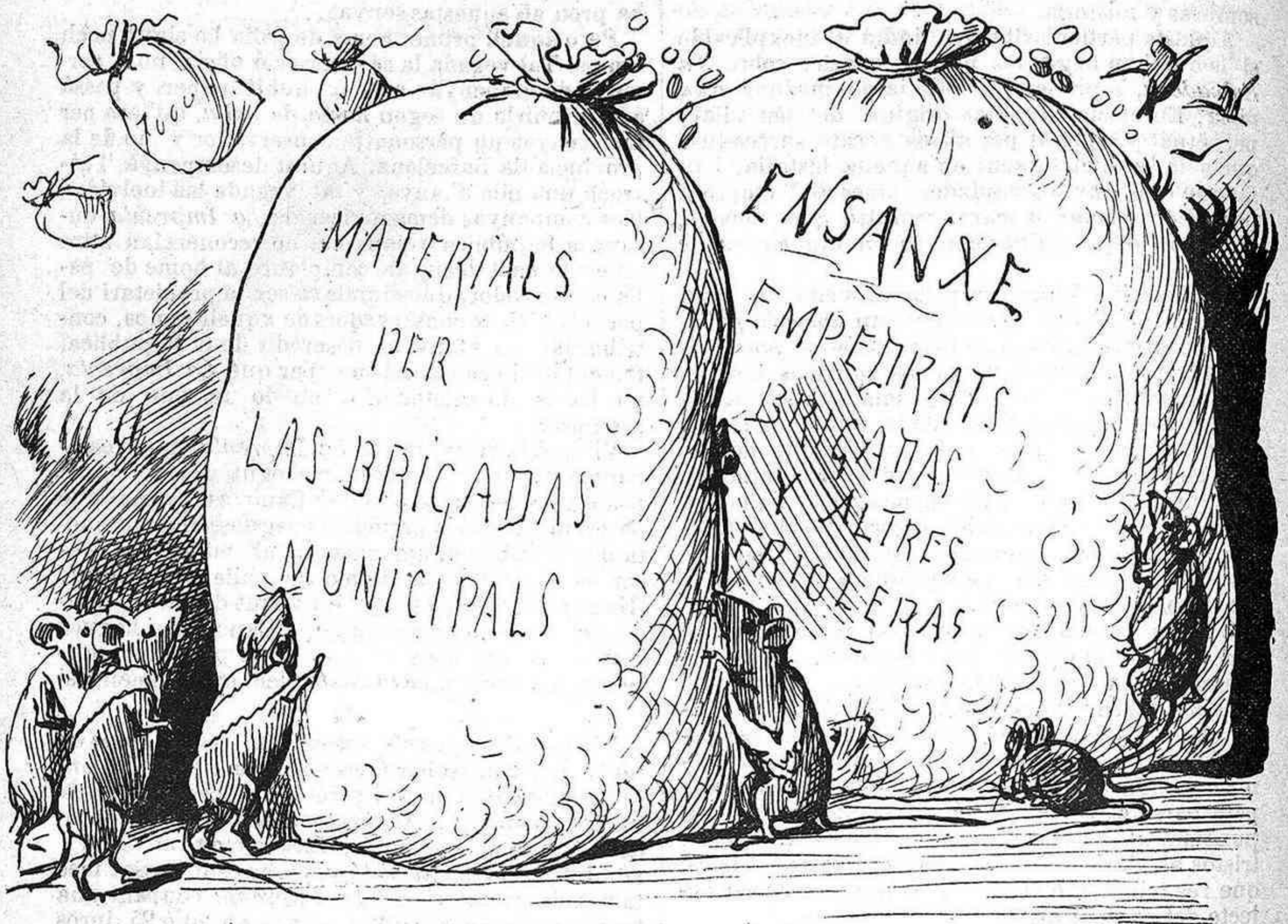
Fins á divendres.

P. DEL O.

ÍNTIMA

Que jo t' espliqui—Paquita hermosa
lo qu' es l' amor?

MIRACLES ECONOMICHS

*Gastos d' empedrats: Tremendos.
Estat dels carrers: Fatal.*

¿Cóm s' explica aquest fenómeno
prestidi-municipal?

Ton cor, aymia, —pot preguntarho
à n' el méu cor.
Ell que t' adora —podrá respondre
millor que jo
puig no sé dirtho —ni se explicarme:
lo sento y prou.

JAPET DE L' ORGA.

EN BUSCA DEL XELIN

No hi ha més: lo gos s' ha perdut.

La portera assegura que no l' ha vist passar; pero ja se sab lo cas que se 'n pot fer de las porteras. May veuhen res de lo que tenen obligació de vigilar y en cambi saben tots los péls y senyals de lo que no 'ns importa un pito.

—¿Ahont será? ¡Un gos tan amable, tan ben educat, incapás de faltar al respecte á ningú, que lladrava ab aquella finura!...

La senyora Manela está desconsolada. De moment s' ha cregut que 'l Xelín s' havia reduhit á fer una petita escapatoria, sense altre propòsit que arribarse al carrer, donar un vistasso á la cantonada, respirar una mica l' ayre libre y tornar á casa pèl mateix cami.

Pero de las nou á las dotze hi van tres horas, y quan durant aquest temps no s' ha vist pèl *hogar* domèstich, es senyal que n' hi ha d' haver passat alguna.

¡Son tan perseguidas las bestias ignocentas y de sentiments candorosos! ¡Lo món está tan ple de gent perversa... y de carretóns municipals!...

La senyora Manela acaba per derramar un mar de llágrimas, revolcantse trágicament per damunt dels mobles y llensant uns gemechs capassos d' enternir, no al Xelín, modest animalet d' ayguas que apenas fa tres lliuras, sino al més ferreny y descarat gos de presa.

—¡Pobra bestia! —exclama la despacientada senyora: —¡quí sab qué li haurá succehit! Potser una desgracia; potser ha caygut sota las grapas d' un gitano; potser...

Després de molt plorar y lamentarse, comprén que tot alló no conduheix á res y adopta una resolució.

—Químa—díu á la criada, que també ha llensat algunas llágrimas, porque la mestressa no li digui que té mal cor y que 's mira ab indiferencia las desgracias de la familia: —Químa, vés immediatament á corre tot Barcelona, y no tornis fins que trobis lo Xelín; ¿ho sents? no tornis sense ell...

—¿Per tart que sigui?

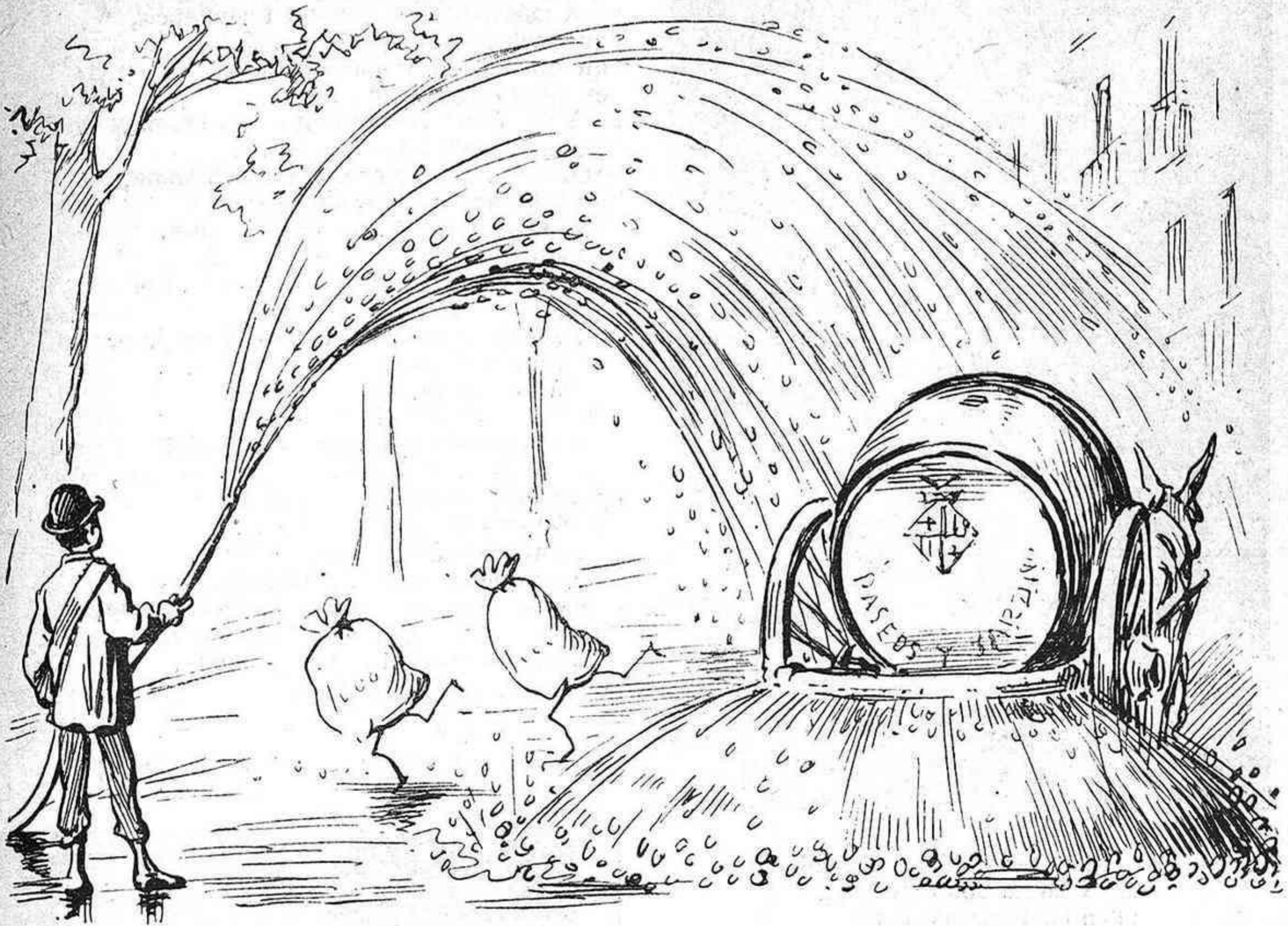
—¡Mal toquin las dotze de la nit! Sense 'l Xelín, no cal pas que te 'm presentis.

—¿Y si no 'l trobo?

—¡Vés! No m' ho diguis aixó; no blasfemis. Si buscas bé, 'l trobarás. ¡Cuyta, no perdém temps articulejant! ¡A busca 'l Xelín! Escudrinya tots los carrers, pregunta als municipals, vés á casa la ciutat, arribat fins al dipòsit dels gossos.... La ques-

L' HISENDA AL AYGUA

«L' import del riego dels carrers de Barcelona y ensanxe ha sigut de 3,342 duros en dos mesos.»

¿Més de tres mil trescents duros durant Maig y Juny no més!...

ó aquí s' ha tirat molta aygua ó s' han tirat molts dinés.

tió es que al venir m' has de portar lo Xelín, costi lo que costi.—

La Quima arronsa las espatillas y baixa escalas avall ab la mateixa resolució que si hagués d' aná á buscar la lluna.

¿Qui sab hont será 'l malehit gossot!

Lo municipal de la plassetta no sab res. Ha vist, efectivament, passar varios gossos; pero cap tenia las senyals *personals* que la Quima li dóna del Xelín.... Un de Terranova, un altre que no tenia qua, un altre de *esos prims y delicados*, que *parecen una choguina* de fil-ferro.... Vaja, per la seva jurisdicció no s' ha vist tal Xelín.

L' ataconador de la cantonada comensa per burlarse d' ella, y del animal, y passant de la broma al enfado, al enterarse de que 'l gos es blanch, acaba per dirli que si l' ha perdut blanch haurá de buscarlo negre.

¿Ahont anirás ara, pobra Quima?

A casa la ciutat.

Allí un agutzil la reb ab molta cortesia y li diu que torni á la tarde, que hi haurá sessió del Ajuntament y es molt probable que l' arcalde sápig a alguna cosa del Xelín.

—¿Que ho diu de veras aixó?—fa la Quima, obrint lo cor á la esperansa.

Pero l' agutzil en lloch de respóndreli se posa á riure, y un curiós que 's fica en la conversa li aconsella que veji si en lo carretó qu' en aquell

moment s' ha aturat davant de la porta hi ha lo qu' ella busca.

No, no hi es. L' home del carretó li deixa mirar per una escletxa l' resultat de la seva cassera, y... ni sombra de Xelín.

—Potser al dipòsit—li d'fu lo cassador de gossos, tornant á deixar caure la trapa.

La Quima s' entera del camí que ha de seguir per anarhi y 's dirigeix al dipòsit. Lo de sempre. Hi ha tots los gossos de Barcelona, menos lo séu. Algún ja s' hi assembla y fins, ab una mica d' obras al pèl, podria passar per l' altre; pero ¿qui s' hi atrevirá á portarla á cap semblant mistificació? ¿Qué pensaria la senyora Manela quan cridés ¡Xelín! al gos, y aquest se la escoltés com si li digués Llucia?

Es indispensable: per horrorosa que sigui, es precis tornar á casa y dir tota la veritat á la mestressa.

Ab lo cap baix y tartamudejant, la Quima li abocá la fatal noticia.

—¿Lo Xelín no 's troba!

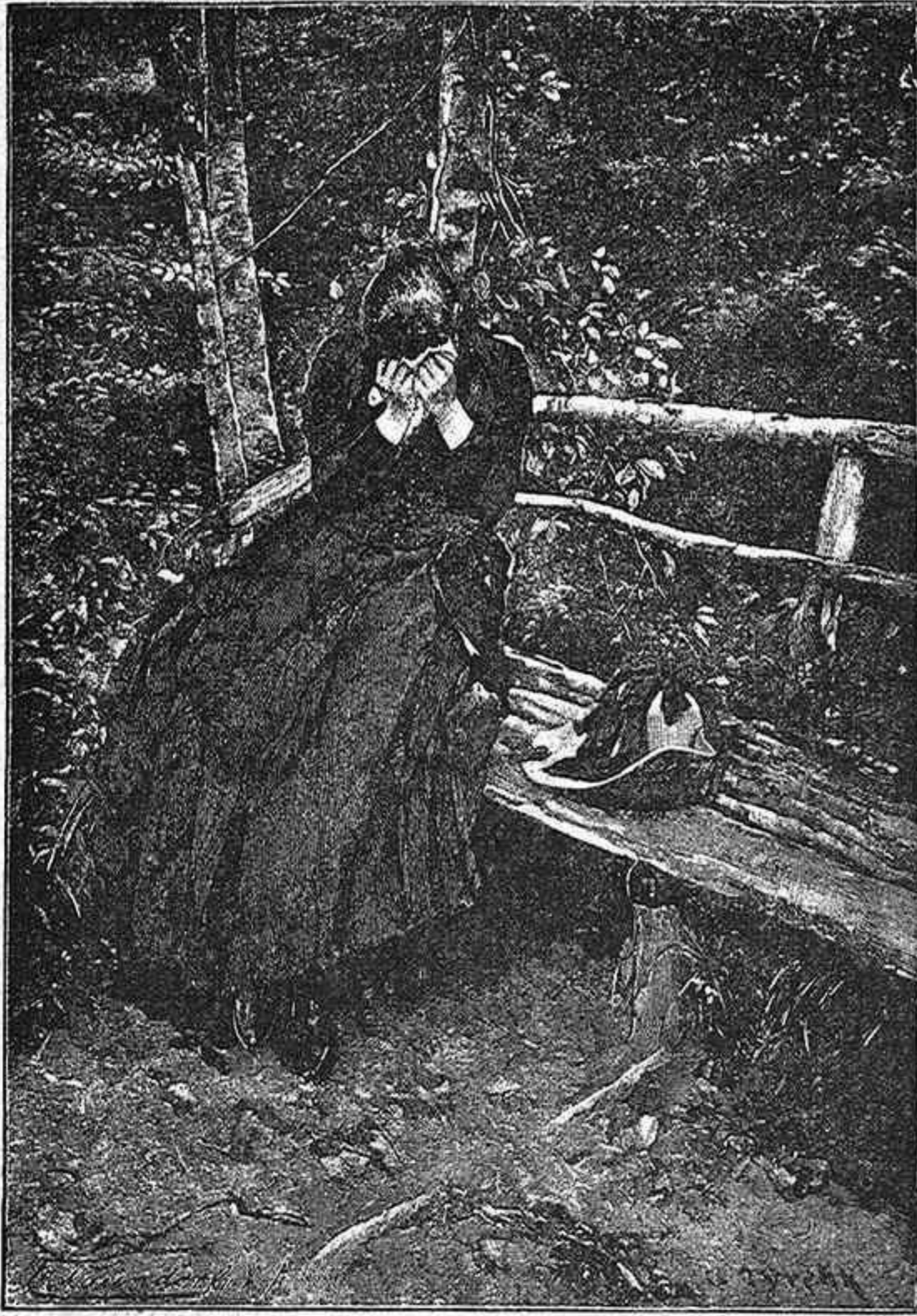
—¿Cóm dius?—exclama la senyora Manela, no volguent entendre tan espantosa manifestació.

—Que no hi vist lo Xelín en tot Barcelona.

—¿No?... Anémlo á buscar totas dugas.... ¡Es imposible que un gos tan intel·ligent s' haja extraviat com per miracle!...—

Ja surten totas dugas del pis; ja tancan la porta,

DESESPERACIO

Plora perque 'l seu fulano
avuy no ha comparegut...
¡Tan fácil que li sería
procurarse un sustitut!

quan de repent... ¿qu' es aixó?... Sembla que al
terrat...

Corrent, ab més brillo que si pujés á la gloria,
la senyora Manela s' enfila escalas amunt, seguida
de la Quima...

Lo terrat es obert y allá, en un extrém, darrera
dels quartos de las estoras apareix lo Xelín entre-
tingut en animat diálech ab una gosseta de agra-
dable apariéncia...

—¡Lo tunante!—fa la senyora Manela al véurel.

—¡Desvergonyit!—exclama la criada, alsant lo
peu en actitud agressiva.

Pero la senyora, calmat ja tot l' enfado, la de-
tura precipitadament y ab una mescla de recansa
y disculpa, murmura á mitja veu:

—¡Déixal estar!... Hi ha que respectar las debi-
litats *humanas* de tothom...

A. MARCH.

A UNA NOYA QUE 'M CONVÉ

(Epigramátich)

Dius que 'ls teus pares, hermosa Elena,
no volen sigui lo teu xicot,
puig saben massa que 't causa pena
lo ser jo pobre tenint tú un dot.

També 't murmuran que jo tinch faltas,
que no serveixo per ser casat,
y á tú se 't tornan rojas las galdas

quan creus ¡ingrata! que aixó es vritat.

Igual me contas, que á tú 't predican
que quasi sempre me veuhen fret,
y á solas noya dius que t' explican
que soch un mandra per fé 'l meu fet.

A més te diuhen perque 't convencis,
que soch un jove pobre d' esprit,
que soch inútil, y que no pensis
en que jo sigui lo teu marit.

Y á l' últim xerran fent molta broma,
segons m' explicas ab plenitut,
que soch un ximple, que no soch home,
y tu ¡tonteta! t' ho has mitj cregut.

Si aixis te parlan, escolta hermosa,
puig haig de dirte primer de tot,
que 'l cor que 't guardo per ser ditxosa
ni cap riquesa guanyarlo pot.

¿Que tinch jo faltas? es fals, t' ho juro,
puig no tinch vicis, soch un santet,
ab tú sols penso, també procuro
ab mos negocis fé algun quartet.

¿Indolent diuhen? ¡quina mentida!
ningú en la feyna may m' ha vensut,
puig será, creume, tenint jo vida
lo treball sempre lo meu escut.

Al dirme inútil, es enganyarte,
y creu que ho sento que ho hajan dit,
donchs puch mil voltas, formal jurarte,
qu' en alguns casos molt bé he servit.

¡Deixa que diguin! sent estimada,
no 't farà falta felicitat,

LAS PRIMERAS LLETTRAS

—La I es aquesta que sembla un mánech d' es-
combra; la O aquesta que sembla un cércol de bota.

y quan ja siguis ab mí casada...
que soch un home veurás probat.

J. ALAMALIV.

BROMAS DE LA TABACALERA

«S' encomana al públich que no deixi triar puros «als estanquers y que si sab que algun d' aquests «ho fa, vagi á denunciarlo als delegats de l' Arrendataria.»

Aquesta es, poch mes ó menos, la essencia d' un avís que 'ls *senyors* del tabaco han posat en los estanchs, y que—val á dirho—ha obtingut un gran éxit de riallas.

¡Mirin que 's necessita humor y poca feyna pera anarse á entretenir ab anuncis d' aquesta naturalesa!

Lo que l' Arrendataria vol es aixó: contemplin l' escena, tal com posada en acció resultaria:

Entrém en un estanch:

—¿Té cigarros escullits?

—Si senyor: tingui.

Agafém los puros, los paguém, ab la propina corresponent, y cap á las oficinas de l' Arrendataria.

—Los participo que l' estanquer tal m' acaba de vendre puros triats.

—¿Sí? A veure.

—Mirissels.

—Vingan: aixó servirá de cos del delictes pera demostrar al estanquer la seva culpa.—

L' Arrendataria, ab los nostres cigarros per mostra, castiga al estanquer.

Aquest s' escama y ja no tria may més puros.

Y 'l dia que torném á comprarn'hi, ens clava quatre porquerias, que ni tiran, ni creman ni tenen res que veure ab lo tabaco.

¿Eh, quín negoci mes hermós hem fet, seguint los consells de l' Arrendataria?

Ens hem donat una pila de feyna, hem sentat plassa de delators y 'ns hem condemnat nosaltres mateixos á fumar.... *lo que no puede fumarse.*

Aixó, si l' estanquer no s' entera de que hem sigut nosaltres los qu' hem dut lo soplo; que en cas de que ho ensumi ¡calculin si n' estém d' exposats comprantli tabaco!

Francament: jo sospito, que l' Arrendataria al publicar aquella disposició no ha obehit á altre móvil que al desitj de protegir las industrias de la imprenta y la fabricació de paper.

Perque ab aquell cartelet, l' únich que hi ha guanyat alguna cosa, es lo qui s' ha cuydat d' imprimirlo.

Los estanquers se 'l miran y riuhen.

Los compradors riuhen y apenas se 'l miran.

Y—¡Déu me perdoni!—pero no sé perque 'm sembla que hasta 'ls mateixos de l' Arrendataria s' hi han d' haver fet també un tip de riure.

¡Mirin que anar á privar als estanquers de separar los puros *millors!*....

Ningú com los jefes de la Tabacalera per sapiguer si 'ls articles qu' ells expendeixen son fumables ó no.

Els no ignoran que 'l tabaco del estanch es lo desdoro, la vergonya de la producció tabacalera universal.

Y deuen haverse dit:

—Prohibim triar, y aixís farém veure qu' encare hi ha tabaco qu' es millor que l' altre.

¡Quina broma!

En los estanchs no hi ha tabaco *millor*....

Tot es *pitjor*.

MATÍAS BONAFÉ.

JUSTICIA!

Un adroguer compareix davant del tribunal per haver venut aliments falsificats.

Lo President.—Senyor X..., després d' haver fet analizar los productes qu' expén vosté, l' anállisis ha dat lo següent resultat: que la seva xocolota está composta de serraduras de fusta, d' óxit de mercuri y terra roja. Ho reconeix vosté aixó?

X...—Si senyor.

Lo President.—Lo seu café está fabricat ab fems de caball, micas de caoba y carmetlo. La seva butifarra está composta de sanch de bou, carn de bé pudenta, dissimulada ab molt pebre. Tocant al seu ví es un such compost de belladona, pega dolsa, ácit picrich, extracte de campetxo y sucre. En fí, tot lo que ven es pel mateix istl. ¿Es exacte?

X...—En tot.

Lo President.—Vosté no ignora que aquests productes son la major part venenosos?

X...—Ja ho sé... Lo meu vi sobre tot... No 'n beuria un vas per tot l' or del mon.

Lo President.—Pues vosté ha obrat ab premeditació y coneixement de causa. (X... s' acaricia la barba ab complacencia). ¿Té res que alegar en la seva defensa?

X... (*ab certa arrogancia*).—Si senyor, tinch que alegar que 'l comers es la mamella alimenticia d' una nació y que ningú té dret de destorbar la marxa dels negocis... Prou malament que van sols.

Ab tot y aquesta eloquent queixa, 'l tribunal usant de *severitat* condemna á X... á 50 pessetas de multa y las costas.

* * *

Lo tribunal va á interrogar á un acusat de envenenament.

Lo President.—Vosté confessa haver abocat una capsa de mistos á la sopa d' all de la seva vehina.

L' Acusat.—No n' hi havia mes que mitja capsa.

Lo President.—Dihem mitja capsa! Gracias á un concurs de circunstancias que casi bé semblan providencials la seva victima ha pogut escapar de la mort. Pero la intenció criminal queda de tots modos manifestalo mateix que la premeditació. Té res que dir en la seva defensa?

L' Acusat.—Qu' estich disposat á pagar la quota.

Lo President.—Quína quota?

L' Acusat.—Una quota d' adroguer... de taberner. Tant me fá... no tinch cap preferencia. D' aquest modo 'n surtiré ab cinquanta pessetas y las costas...

Lo President.—No agravi la seva situació ab brometas intempestivas.

Lo tribunal tenint en compte 'ls antecedents del acusat lo condemnan á vint anys de traballs forçats.

* * *

Lo condemnat (sol á la presó, filosofant).—Aquí tenen la justicia!... Si envenenan á una sola persona, 'ls condemnarán á vint anys... Envéninne mil y 'n surtirán ab cinquanta pessetas... Si fossin deu mil encare 'ls darian un premi!... Per anar bé en aquest mon es precís fer totas las cosas en gran.

JOSEPH PAGÉS Y CUBINYÁ.

La eminent actriu espanyola María A. Tubau.—Teatro Principal.

FROU-FROU. (Acte segón)

LA CHARRA. (Acte primer)

NIEVES. (Acte tercer)

DIVORCIÉMONOS. (Acte tercer)

FRANCILLON. (Acte segón)

—¡Para tí!

LA ESCUELA DE LOS MARIDOS. (Acte segón)

—¡Vaya!...

FROU-FROU. (Acte tercer)

—¡Mátale!

LA DAMA DE LAS CAMELIAS. (Acte tercer)

—¡Busca!... ¡busca!...

POR DERECHO DE CONQUISTA. (Acte segón)

—¡Ni siquiera me queda el remordimiento!...

LA EXTRANJERA. (Acte tercer)

—¡Vaya con Dios y cumpla su palabra!

—¡No! ¡él! ¡él!

—¿Hace el trato?

—¿Por qué no ama V. á su mujer?...

LA ORACIÓ DE LA FADRINA

Mare de Deu del Roser,
si volíau maridarme,
Mare de Deu del Roser,
maridáume si pot ser.

Fa trenta anys que só fadrina
y á cap jove hi agradat,
com no vaig neixer maqueta,
fadrineta m' he quedat.
Prou voldria jo casarme
ab marit que fos bonich;
mes no 'n trobo cap que 'm vulgui
ja 'l puch buscar pobre ó rich.
Molt á mí m' agradaria
un galan y jove hereu;
veyeu vos, verge Maria,
potser vos me 'l trobaréu.
Si un heréu no pogués serne
ja 'l pendria cabalé,
sols tingués per fer passada
me 'l quedaria també.
Si acás algún ab carrera
me logressiu vos trobar
vos juro, verje adorada
que no 'm faria pregar.
Si no me 'l trobéu ab títul
un d' ofici ja 'n pendré;
ja 'm conformo á viure pobre
sols pugui serne mullé.
Sobre tot feu, verge santa,
feu que sigui ben guapet;
¡quina ditxa per mí fora
marit guapo y jovenet!
No 'm donéu per Deu, cap viudo,
jo vull festejá un fadrí,
fadrí guapo y rich voldria...
¡que 'm plauria un home així!
Mes ¡ay! déumel fadrí ó viudo
déumel jove ó vell pansit,
sobre tot, verge Maria,
sobre tot déume marit.

Mare de Deu, adeusiau,
donéume marit ben guapo,
Mare de Deu, adeusiau,
donéume marit si us plau.

F. MARIO.

LLIBRES

EL ANARQUISMO EN BARCELONA y la verdad en su lugar, per D. C. COSTI Y ERRO.—Es un folleto que 's llegeix ab interés desde 'l moment qu' está escrit ab l' idea de puntualisar los mérits contrets per cada una de las autoritats y 'ls seus agents en la persecució del anarquisme, ja respecte al descobriment dels complots, ja relativament á la detenció dels principals culpables.

La distinció concedida pel govern al tinent de la Guardia Civil Sr. Peña y l' olvit complert en que han quedat los inspectors y 'ls individus del cos de policia que baix las immediatas ordres del Sr. Larroca ab tanta activitat y fortuna treballaren en la campanya anti-anarquista, es á totas llums lo que ha mogut la ploma del autor del folleto, demostrant que 'ls mérits del agraciad Sr. Peña, no excedeixen, ni s' igualan de bon tros ab los contrets pels inspectors gefes Srs. Vega y Tressols, pels inspectors Ibañez, Pelaez, de Juan, Bel, Olalde, Altarriba y Pujol, pel delegat Sr. Montoto y pels agents Alsó, Dalmau, Dolset, Burguí, Martín Madrid, Cuscó, Balagué, Puig, Gañez, Beltrán,

Carné, Peralta, Benzal, Ribes, Amador, Barbará, Junquito, Alonso, Catalán, Carnero y Carcía Nobo.

Los serveys prestats pel cos d' ordre públich son evidents y alguns de la major importancia; y no obstant, á aquests funcionaris per res los ha tingut en compte 'l govern, quedantlos sols la satisfacció de haver complert ab los seus debers.

Tal es la síntesis del folleto del Sr. Costi y Erro.

ARMONIA ENTRE PATRONOS Y OBREROS, per ANTONIO TORRENTS Y MONNER.—Comprén aquest treball de gran actualitat los següents extrems: Organització del treball.—Modo de dirimir las diferencias que se suscitan entre patronos y obreros.—Medis pera millorar la situació de las classes obreras.—Aquesta memoria siguié premiada en lo tercer certámen organitzat per l' Ajuntament de Gracia, y ha vist la llum baix los auspicis de la societat económica de Amichs del País de aquella vila.—L' autor coneix l' assumpto que tracta y 's mostra partidari de l' harmonia entre 'ls factors diversos que contribuixen á la producció, indicant solucions prácticas dignas de ser ensajadas.

* *

Altres llibres rebuts.

Descargador automático.—Descripció de un invent de D. J. Ferrer Ganduxer.

* *

Per contradicció, juguet cómich en un acte y en vers, original de D. J. Pont y Espasa, estrenat ab éxit en lo teatro del Ateneo Provensalense, la nit del 15 de Abril últim.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

La inauguració de la temporada del *Principal* s' efectua 'l dissapte ab assistencia de un concurs numerós y escullit. La Tubau es l' artista de sempre, distingida, elegant, molt senyora, encarinyada ab lo modern teatro francés, y no tenint avuy rival aquí á Espanya en la seva interpretació. L' obra de Dumas *Francillon* li proporciona motius pera lluhir sas admirables facultats, especialment en las escenas en que ha d' expressar lo ressentiment y 'l despit. Lo públich la colma de aplausos.

Y aquests pujaren de grau al representar *Dionisia*, de una manera acabada.

Los actors que la secundan son molt apreciades, esmerantse en la correcta interpretació dels papers que 'ls están confiats, y donant probas manifestas de una gran conciencia artística.

Molt hauriam d' enganyarnos; pero 'ns sembla que la campanya del *Principal*, inaugurada 'l dissapte será no sols honrosa per la companyia, sino també fructuosíssima per l' empresa.

* *

Per falta d' espay reservém pera la próxima semana l' opinió que 'ns ha merescut l' estreno del drama *Luisa Parranquet*.

ROMEA

També l' inauguració s' ha efectuat ab molt bon peu. Es inútil dir que la Carlota Mena que 's presentá ab lo drama *Adriana Lecouvreur*, interpretat de la manera qu' ella sols sab ferho, constituheix una magnífica adquisició pera 'l teatro del carrer del Hospital.

En Soler de las Casas ha donat á l' escena un quadro de costums titulat *La font de 'n Bori*. Es una obra poch moguda y tal volta una mica massa parlada, lo qual fa que languideji una mica, á despit de la forma primorosa en que está escrita. A pesar dels inconvenients citats, ompla 'l seu objecte de servir de fi de festa y siguié justament aplaudida.

TIVOLI

Miss Robinson tota la senmana; Miss Robinson á tot drap. La simpática Martínez interpretá molt bé la protagonis-

ta la nit del seu benefici, cantant ademés un wals de concert, que sigui justament aplaudit.

Y l'obra anirà tirant fins á últims de temporada, perquè aixís com Robinson Crusoe va abordar en una isla deserta, estava escrit que Miss Robinson abordaria en un teatro sempre concorregut y animat.

NOVEDATS

D'óperas no'n vulguin mes: un títol diferent cada dia de la senmana, lo qual demostra la laboriositat y 'l bon desitj de la companyia.

Avuy divendres funció á benefici del Mestre Goula (fill), que com té sobrada ocasió de saberho 'l públich que assisteix assíduament á las representacions, es l'ánima de l'actual campanya lírica.

Creyém que aquesta nit veurá dignament recompensats sos honrosos esforços.

CATALUNYA

No es just formar opinió per lo que va succehir la nit del dissapte. Parodiant uns versos de Camprodón, podriam dir:

«Hay noches de mala luna
que todo sale al revés.»

Consigném en primer terme que 'l favorecut teatro de la Plassa de Catalunya ha sigut objecte de una ben entesa restauració.

Y diguém després que 'l públich no va aprobar l'ensorrament de l'orquestra (sistema Wagner) y que durant tota la funció va estar una mica massa nerviós. No falta també qui suposa que un grupo de reventadors, á imitació de lo que passa á la Vila y Cort, va fer tot lo possible per augmentar aquell bullit.

Pero en las representacions successivas, reintegrada l'orquestra en lo lloch que avants ocupava, renasqué la regularitat, y 'l públich pogué jutjar y aplaudir com se mereix á la Lucrecia Arana, qu' es una artista de verdadera valia, plena de facultats y que sab encaixar molt bé 'ls papers que representa. Estém segurs que 'l públich acabarà per fer d'ella la seva nena mimada.

La Srta. Fernandez Molina té també facultats recomenables y un fisich molt meridional.

Ara sols falta que comensi 'l raig d'obras novas que l'empresa té preparadas. De moment s'anuncia ja 'l próxim estreno de *Las Amapolas* y de *Campanero y sacristán*.

GRAN-VIA

Pocas novedats, y las que hi ha hagut, consistentes en pretextos pera beneficis, sense que valga la pena de mencionarlas.

Crech que ab l'obertura del Eldorado, lo teatro del carrer de Corts no tindrà mes remey qu'espavilarse una mica.

JARDI ESPANYOL

Tampoch res de nou.

Com á cosa may vista á Barcelona, s'havia anunciat pera ahir dijous la representació de *El secreto de una reyna*, sarsuela en tres actes, lletra de Olona y música de Gaztambide, dos autors que si no s'haguessin mort ja fa alguns anys, tindrian avuy la cara apergaminada.

La sarsuela podrá ser nova á Barcelona, tot lo que vulguin; pero lo qu' es á mi 'm fa olor de desenterrada.

CIRCO EQUESTRE

La serpentina Enhard doná algunas funcions mes pera complaure al públich que no s'ha cansat de aplaudirla.

L'empresa anuncia'l debut de Miss Kesner y de Mr. Sioni ab los seus lleons.

Y ja veurán com el públich s'hi deixa caure, perquè allá ahont va 'l rey del desert, hi acostuma anar també 'l rey de la creació.

N. N. N.

A LA MEVA VEHINA

¿Qua potsé 's creu que no es res lo que 'm demana vehineta?
¿Que jo li busqui un promés?
Vosté no repara qu' es per mi un compromís, Marieta.

Trobarli un xicot aviat aixó ray, ja 'l trobaria, sempre hi ha un desesperat; pro vosté no ha calculat lo que potsé jo hi perdría.

Si un pogués assegurar que li surtis bé 'l que 's pensa,

LAS PROXIMAS MANIOBRAS

—Córtese V. el pelo. Para las marchas no conviene carga inútil.

—Me parece que para llevar todo esto al campo de maniobras, lo menos tendré que hacer cuatro ó cinco viajes.

EXAMEN FRENOLOGICH

—Adquisivitat inmensa,
barrativitat notable:
aquest subjecte ab lo temps
será un ministre admirable.

li puch proporcioná un vell
que la que 's maridi ab ell
pot ser may mes será pobre.
Ab lo vesti es elegant,
lo bon humor may l' acaba,
lo qu' es un xich repugnant
que potsé d' aquí en avant
ja li caurá alguna baba.

Pro suposém que vosté
prescindeix d' aquesta cosa
procurant sols estar bé,
y al fi 's creu que li convé
y á ser sa mullé 's disposa.

Mes si després d' enlassats
ell s' ompla de gelosia
y tenen sempre altercats
ab trencadissa de plats
qu' es lo que passa avuy dia;

si escoltant á certa gent,
que sols gosa quan enreda
arriba per fi un moment,
qu' ell al ferne testament,
plé d' ira la deshereda;

¿qué dirá vosté allavors?
Que jo al vell vaig atrassarli
coneixent los seus errors
y que potsé així 'ls favors
d' algún dia vaig pagarli.

¿Qué tal qué li sembla aixó?
¿Vol inconvenients mes gros-

[sos?
Vosté, es clá, 'm dirá que no
pró al cap de vall ja sé jó
que 'm malehiría 'ls ossos.

Per formá ab vosté conjunt
y al seu amor correspondre,
de joves prou ni hi ha un munt
pero aixó de trobarni un—
que jo n' hi puga respondre,
assumpto es tant delicat
que á empendre nom' atrevei-
Veu, si jo no fos casat, [xo.
bé... perque, la veritat,
jo soch bó, li garanteixo.

En fi, crech que cap mes mot
dech dirli per quedá entesos,
si en algo 'l seu vehí pot,
ja ho sab, demánimho tot...
mes no 'm demani promesos.

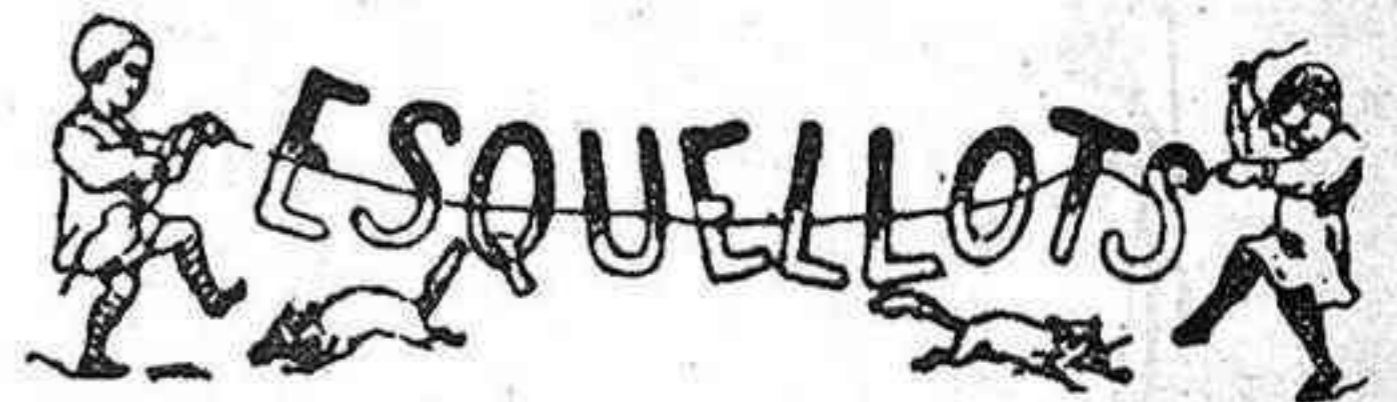
MARTÍ REVOLTÓS.

pro 'l matrimoni, veig clar
que sempre sol acabar
al revés del que 's comensa.

Figuris per un moment
que jo li atrasso un subjecte
que á mi 'm semblará decent
y hasta vosté aparentment
no li trobará defecte;
y resulta un cop casat
que 'l cansa la vida nova,
y al fi 's torna aixelebrat,
y en lloch del goig desitjat
troba la lluna en un cove.

¿Qué dirá vosté de mí?
Jo ja 'm sembla que la sento
—La culpa la té en Martí
ja ho sabia qu' era així.—

¿Eh, quin paper represento?
Per tenir madú 'l cervell,
y á més d' aixó l' or hi sobra,

Avants de la publicació dels articles contant l'
historia de *La Salvadora*, deya 'l *Diluvi*:

—¿A qué vé parlar de una societat del temps de
Mari-castanya? ¡La Salvadora!... ¿Qui es aqueixa
Salvadora?—preguntava una dama.—¿No es una
curandera de Sans?

Y aixis ab aqueixas xirigotas tractava de des-
virtuar una qüestió que sempre será de actualitat.

La proba la tenen en l' edicte que l' altre
dia publicava 'l *Diari de Barcelona*, dictat pel
jutge del districte del Parch. Per ell se fá saber á

tots los accionistas de *La Salvadora* y en representació dels difunts á sos legítims hereus ó successors, que retinguin com embargada á la disposició del jutjat y á las resultas de la *quiebra*, la part de capital no desembolsat de las accions suscritas á favor séu, existent en son poder com pertanyent á la societat *La Salvadora*, baix la responsabilitat que las lleys imposan als depositaris judicials.

De manera que aquella societat dels temps de Mari-Castanya, *castanyas* reparteix encare en abundancia avants de Totsants, imposant l'obligació de menjárselas no ja sols als accionistas, sino als fills y als nets de aquests infelissos ó als que resultin ser sos hereus y successors.

Lo naufragi del any 65 encare dura.

—També durém nosaltres—pensará 'l *Diluvi*.

Las reformas de segona ensenyansa han produhit una gran alarma entre 'ls pares de familia.

Lo ministre amplia 'ls estudis, é inclou en los cursos un gran número de assignaturas novas. Pero venen los pares dels alumnos y diuen:

—Senyor ministre, no volém que 'ls nostres fills siguin tan sabis.

Lo més bonich no es pas el plan, sino la importunitat ab que ha vist la llum pública, repentinament, á última hora, y quan ja la matrícula del pròxim curs estava oberta.

¡Quín desordrey quin desgabell en tots los Instituts!

Pero 'l ministre dirá:

—Qui tingui mal de caps que fassi gimnástica. Per planxa mes ó menos no hem de renyir.

Casi tots los Instituts adoleixen de falta de local per establir las novas assignaturas.

Lo ministre que tant se desviu per desarrol·lar la ciencia, no ha tingut en compte per res la teoria física sobre la impenetrabilitat dels cossos.

Pero fins á cert punt se compren que 'ls ministres no pensin en la capacitat dels establiments d'ensenyansa, porque ja 'n tenen prou ab lo treball de tenir que pensar en la capacitat del séu estómach.

Una de las reformas en apariencia atinadas que conté la nova lley, es la que 's refereix als llibres de text.

Aixís com fins ara cada catedràtich tenia 'l séu llibret y 'ls alumnos per forsa havían de comprarlo, costés lo que costés, en lo successiu no hi haurá mes

llibres de text que 'ls que determini la Superioritat.

Los catedràtichs que ab aixó dels llibres de text se feyan un bonich sobre-sou, haurán de dir:

—Vaja, adeu, s' han acabat las gangas.

Pero en la práctica l'efecte que 's proposa lograr lo ministre durará poch. Cada catedràtich buscará un padri que 'l recomani fins á lograr que 'l séu llibre siga inclós entre 'ls de text oficial.

Y en últim extrem, qui decidirá sobre la bondat dels llibres de text, no será pás lo Consell de Instrucció pública, sino 'ls cacichs de las provincias.

L'escena á Fraga (Catalunya, segons *La Renaixensa*, qu' es qui 'm proporciona la noticia.)

L'arcalde de la terra de las figas publicá un bando interessant als vehins á tenir las portas obertas porque l'agent executiu del govern pogués fer los embarchs necessaris pera 'l cobro de las cédulas, contribucions y demés gabelas, en vista de qu' eran moltas las casas que 's trobavan tancadas ab l'excusa de que 'ls séus habitants eran á l'horta á treballar.

Vels'hi aqui que una dona 's presentá al citat agent, ab l'idea d'entregarli la clau de casa seva.

—Com que tinch de ser á fora—li digué—vosté entra á casa quan li vingui bé, fá 'l séu fet, y jo al vespre ja tornaré á recullir la clau.

L' ESCOLÁ

—Sense incens no 's pot fer res.

Parodiant una frase de Montesquien, podém dir:

—Los contribuyents tenen, los agents executius que 's mereixen.

Demá dissapte *La Campana de Gracia* publicarà 'l número extraordinari corresponent al mes de setembre, que com de costum será doble.

Tinch entés que 'l valent y popular semanari ha tingut la bona idea de commemorar l'aniversari de la gloriosa revolució de Setembre, esquilant ab má ferma la llana mística que de un quant temps ensá vá creixent de una manera pasmosa y alarmant en lo clatell de moltissims espanyols.

¡Bé per *La Campana de Gracia*!

Las monedas de cinch y de deu céntims falsas corren ab tanta abundancia, que casi se 'n veuen mes de aquestas que de las bonas.

La policia ha rebut ordres de recullirlas; pero crech que li ha de ser una mica difícil correntne moltas, per

quan lo públich tant s' estima las falsas com las bonas.

—Donde vá Vd. senyor guardia.
con tan grande decisió?

—A recojer *perros* falsos

—¿Y donde está el carretón?

L' Arrendataria, ab tota la gracia de aquest mon, ha fixat un cartellet en las expendedurias de tabaco, prohibint als estanquers vendre cigarros triats y excitant al públich á denunciar als que n' expenguin.

Vaja, Sra. Arrendataria, que si aixó no es riu- res de vosté mateixa, no sé pas lo qu' es.

¿Vol evitarse aquests cartellets? A la séva má está. Procuri que tots els cigarros sigan bons, y no hi haurá necessitat de triarlos. ¿Per ventura la séva obligació no es la de servir bé al públich?

La reforma wagneriana ensajada al Eldorado, de colocar l' orquesta fora de la vista del públich, los espectadors no la varen rebre massa bé.

Un parroquiá de la casa, deya:

—Ves quin mal han fet los músichs á l' empre- sa, que cada nit vulguin tancarlos al quarto fosch.

Un altre exclamava:

—Desde quan se ha mort l' orquesta del Eldora- do? ¿Per qué l' han de tenir enterrada?

Finalment, un aficionat á las bellas plásticas de la sarsuela per horas, insinuava lo següent:

—Comprenc que 'ls músichs, privats de veure á las artistas, no puguin electricisarse, y toquin de una manera tan desmayada que casi fa venir son.

En vista del mal resultat de aquesta probatura, la orquesta ha sigut elevada de nou al seu nivell ordinari.

Las teorías wagnerianas no tenen aplicació á la sarsuela xica.

Un entusiasta del género, exclamava:

—Una cosa es la música del porvenir y un' al- tra la música del present.

Si passen pel Saló de Sant Joan, en las inme- diacions del Palau de Ciencias, no deixir de fi- xarse en l' estátua del gran almirant Roger de Lluria.

Desde que li han robat l' espasa, está 'l pobre ab lo bras extés y te la ma de tal manera, que sem- bla que reparteixi blat de moro á unas gallinas imaginarias.

Tal com ha quedat l' estátua, millor qu' en un dels pedestals de l' entrada del Saló de Sant Joan, estaria en qualsevol dels galliners de la colecció zoológica.

¡Pobre Roger! ¡Quánt cert es que de lo sublime á lo ridícul no hi ha mes que un pas!

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*Sa-la-man-ca.*

2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*L' Ase de 'n Mora.*

3.ª ROMBO.—

L
C O S
C U T I S
L O T E R I A
S I R E S
S I S
A

4.ª GEROGLÍFICH.—*Per clavells la primavera.*

TRENCA-CAPS

XARADA-DRAMATICA

De un saynete trágich estrenat avants d' escriurel.

ESCENA XXXV

Personatjes: Don Total, Tot. (1)

Total. Dos es cert lo que han dit de un cop d' estaca creu que 't faré anar coix tota la vida.

Tot. ¿Y qu' es lo que li han dit que tant s' altera?

Total. ¿Vols sabé 'l que m' han dit? ¿Y no tremolas al pensar que si es cert ja has begut oli?

Tot. Déixim estar tranquil y en *hu-segona* ó explíquis sense embuts: ¡que tants romansos! Digui aviat: ¿qué vol? ¿qué busca?

Total. Busco 'l medi millor de rentar l' honra que tú pérfit criat estás tacantme.

Tot. Deu tenir *prima* al ull, senyor, si 's pensa que jo m' hi atrexit á semblant cosa.

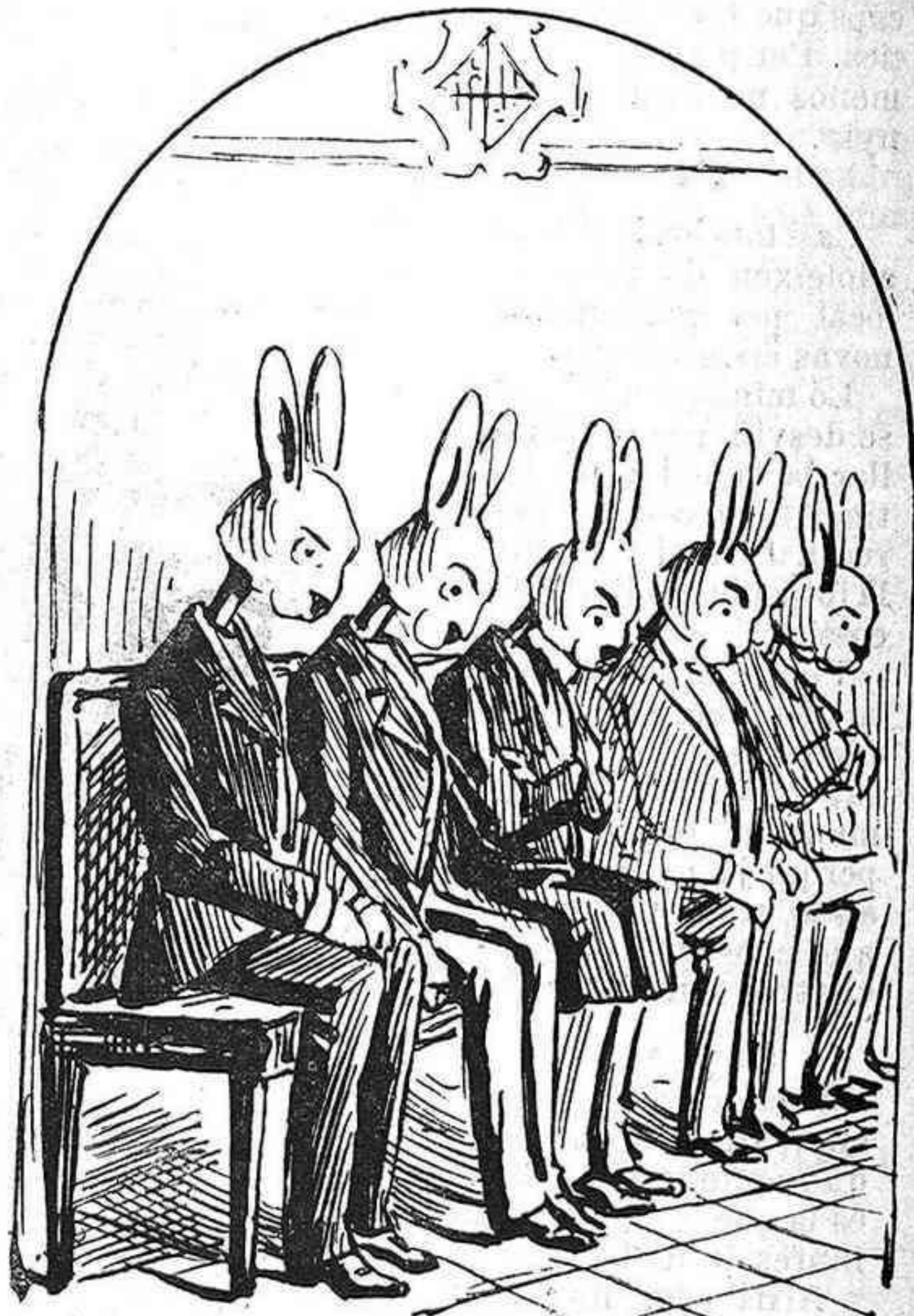
Total. ¡Hu! tu menteixes Tot; en lo téu rostre *tres-quarta* las senyals que aquí 't delatan. A *tres* m' han dit que cada *hu-tres* que porto t' entretents fent l' amor á ma costella y qu' ella 't correspón; ¿no tinch motius per aixafarte 'l nas á cops de vara? ¿No tinch motius també tenint tals datos per agafá á l' infiel y ferla á micas y véndrelas després com á pilota?

Tot. Un senyor com vosté, de cap manera deu embrutars las mans trinxant palpissos, qu' es feyna de cuyners y de criadas.

Total. Se 'm vols rifar: ¡ja ho veig! ¡aixó es horrible! Despres que sens pietat m' has posat *cuernos*

(1) Cada personatge 's refereix al seu nom respectiu.

LOS VOCALS ASSOCIATS

La Junta municipal se compon de gent així: s' assentan, y ab molta calma á tot van dihent:—¡Si!... ¡Si!...

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

OBRAS POÉTICAS

DEL POPULAR ESCRITOR

D. RAMÓN DE CAMPOAMOR

(de la Real Academia Española)

Doloras, cantares, humoradas, fábulas,
poemas, pequeños poemas, poesías varias
etc., etc.

Contienen **886 composiciones** con más de
¡¡¡44,500 versos!!!

Forman 12 tomos de 200 páginas cada uno,
de tamaño octavo menor, encuadernados con
variadas y ricas cubiertas al cromo, distintas
para cada volumen, dibujos de **M. Moliné.**

Tomos publicados de la COLECCIÓN DIAMANTE

1.º Doloras, 1.ª serie.	1 tomo	7.º Colón, poema.	1 tomo
2.º Doloras, 2.ª serie.	1 tomo	8.º El Drama Universal, poema t. 1.º	1 tomo
3.º Humoradas y Cantares	1 tomo	9.º El Drama Universal, poema t. 2.º	1 tomo
4.º Los pequeños poemas, 1.ª serie.	1 tomo	10. El Licenciado Torralba.	1 tomo
5.º Los pequeños poemas, 2.ª serie.	1 tomo	11. Poesías y Fábulas, 1.ª serie. . .	1 tomo
6.º Los pequeños poemas, 3.ª serie.	1 tomo	12. Poesías y Fábulas, 2.ª serie. . .	1 tomo

Precio de cada tomo 2 reales

¡¡2.ª edició!! ✕ **¡¡JA HA SORTIT!!** ✕ ¡¡2.ª edició!!

¿Per qué no 's casan las donas?

(SEGONA PART DE ¿PER QUÉ NO 'S CASAN LOS HOMES?)

HUMORADA EN VERS PER **C. GUMÁ**

AB DIBUIXOS DE **M. Moliné**

Preu 2 ralets per tot arreu

Demá dissapte sortirá
Número Extraordinari
DE
LA CAMPANA DE GRACIA

8 planas de ilustració y text: **Preu 10 céntims.**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No esponém d' estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

Tot. potsé encara voldrás que 't pagui 'l beure.
Ni *cuernos* li he posat, ni jo desitjo
que 'm pagui un amargant ó cinch del *Mono*
lo que desitjo jo, lo que li prego,
es que 's tregui del cap aquestas sebas;
pensi que so un criat dels mes sumissos
é incapás de faltar com algú pensa.

Total. ¿Es á dir que no es cert que ab la senyora
tens certas llibertats....

Tot. ¡Ca! ¡Ni pensarhi!
¿Me creu tant *hu-quart-trés* que m' enamori
de una dona que té cara de tigre?

Total. *Hu-dos* be tens rahó ¡pero deixémho!
ja que veig qu' ets fiel y que cumpleixes;
ja que ab lo teu parlar m' has tret del dupte
que fa temps venia consumintme,
aquí tens un ralet perque diumenje
pugas aná á comprá cacaus y xuffas.

J. USÓN.

II

Ma *primera* es per pescar,
aliment es ma *segona*,
tersa-inversa mineral
y *Total* un nom de dona.

E. C. (A) GUENYA.

TRENCA-CLOSCAS

ADELINA RODEU
CALAF

Formar ab aquestas llettras lo títul de una sarsuela de
molt éxit.

DIUMENGE.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.—Endavinalla.
1 2 6 8 7 7 8.—Objecte de guerrer.
1 8 6 6 2 7.—Pel carrer se 'n veuhen.
7 8 6 6 2.—Objecte de pastors.
6 2 7 8.—Nom de dona.
8 7 5.—Animal.
1 8.— »
6.—Consonant

PERE PRATS VILA.

INTRINGULIS

Buscar un nom que anantli trayent una lletra del davant
dongui: nom de dona.—Animal.—Un altre animal mes pe-
tit.—Vocal.

EMILI REVOLTÓS.

MUDANSA

Aquell *total* que ha comprat
en Joan, empleat del *tot*
el *total* se li ha menjat.

J. BAGUÑA Y S.

GEROGLIFICH

× ×
0 0 0
0 0
L 0 0
0 0
0 0 0

RANTELL.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63

L' ACTUALITAT

—¡A la brema! ¡a la brema!
¡A bremar!

(J. A. Clavé)